

Aleg. 147.

Sprawozdanie

komisyi szkolnej w przedmiocie przeistoczenia sześcioklasowej szkoły żeńskiej w Kołomyi na ośmioklasową szkołę wydziałową.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 22. stycznia 1889 r. polecił Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu, aby podjął na nowo rokowania z gminą miasta Kołomyi celem przyjęcia przez nią pewnej znaczniejszej części wydatków, potrzebnych do przekształcenia tamtejszej sześcioklasowej szkoły żeńskiej pospolitej na ośmioklasową szkołę wydziałową i celem dokładniejszego sformułowania obowiązków jej pod względem utrzymywania uzupełniających kursów tej szkoły, zwłaszcza kursu jej praktycznego i żeby o wyniku tych rokowań zdał sprawę na najbliższej sesyi sejmowej.

Rokowania podjęte zostały w dwojakim kierunku; chodziło bowiem o to, aby gmina zwiększonych kosztów na utrzymanie nowej szkoły wydziałowej żeńskiej, które w porównaniu z kosztami utrzymania obecnie istniejącej szkoły pospolitej żeńskiej bez uwzględnienia dalszego możliwego ich powiększenia skutkiem uchwalonej świeżo ustawy o katechetach wynosiłyby 3.200 zł. rocznie i spadały całkowicie na fundusz krajowy, znaczniejszą część z własnych pokryła funduszów, następnie, iżby gmina przyjęła na siebie wyłącznie koszt utrzymania połączonych z ową szkołą kursów uzupełniających t. j. tak kursu teoretycznego, jakoteż praktycznego, o ileby koszt te przez opłaty szkolne i dobrowolne na ten cel datki nie zostały pokryte

Otóż, co się tyczy punktu drugiego, Rada gminna miasta Kołomyi oświadczyła gotowość przyjęcia kosztów utrzymywania kursów uzupełniających na siebie. Ale co do punktu pierwszego, zobowiązała się na pokrycie zwiększonych wydatków z powodu przeistoczenia dotychczasowej sześcioklasowej szkoły pospolitej żeńskiej na 8-klasową szkołę wydziałową przyczynić się co-rocennie tylko kwotą 500 zł.

Wydział krajowy nie mógł tej przez gminę miasta Kołomyi ofiarowanej kwoty uważać za dostateczną i uwiadomił tamtejszą Zwierzchność gminną, że wniosek na utworzenie w Kołomyi 8-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej mógłby w takim tylko razie przedłożyć Wysokiemu Sejmowi, jeżeliby gmina przynajmniej połowę powyższego wydatku przyjęła na siebie.

Zwierzchność gminna, komunikując uchwałę Rady Wydziałowi krajowemu, twierdzi, iż do wyższej subwencji dlatego zobowiązać się nie może, ponieważ obciążoną jest wielkimi wydatkami na umieszczenie wojska, że opłaca rocznie około 10.000 zł. na utrzymanie c. k. gimnazjum i ma pożyczkę około 40.000 zł., którą spłaca amortyzacyjnymi ratami. Do tego dodaćby można, iż gmina miasta Kołomyi, jak to stwierdzono w sprawozdaniu komisji szkolnej z dnia 19 stycznia b. r., na cele oświaty świadczy rocznie 16.639 zł. 25 ct. i że leży to w interesie kraju, ażeby w wschodniej jego części nowa 8 klasowa szkoła żeńska wydziałowa z kursami uzupełniającymi utworzoną została, skoro szkoła taka istnieje już w Krakowie, Tarnowie, Rzeszowie i we Lwowie.

Z drugiej jednak strony nie można zapomnieć, że dodatek, pokrywany z funduszu szkolnego okręgowego i krajowego na utrzymanie szkół ludowych w Kołomyi, przedstawia obecnie poważną cyfrę rocznych 8.943 zł. 83 ct., i że oprócz tego fundusz krajowy według budżetu na r. 1889, dopłaca na uzupełniającą tamtejszą szkołę przemysłową 682 zł., a na tamtejszą szkołę garncarską 2.550 zł.

Zważywszy przeto, że miasto Kołomyja na cele oświaty bardzo wysoką pobiera obecnie subwencję z funduszków krajowych, zważywszy następnie, że skutkiem ciągłego wzrostu tego miasta owa subwencya ciągle będzie się wzmagała, zważywszy wreszcie że stan funduszu krajowego wcale nie jest świetny, a wydatki jego ciągle się podnoszą, komisya szkolna, tak samo, jak Wydział krajowy, nie może doradzać, aby Wysoki Sejm, uchwalając założenie 8-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej w Kołomyi, tem samem całą nadwyżkę, która ze zwiększonych wydatków po potrąceniu ofiarowanych przez gminę 500 zł. do pokrycia pozostanie t. j. kwotę 2.700 zł. na fundusz krajowy przeniósł.

Pragnąc jednak, aby intencje Wysokiego Sejmu, wyrażane w uchwale z dnia 22. stycznia 1887 odstępującej petycję miasta Kołomyi w powyższym przedmiocie Wydziałowi krajowemu do rychłego załatwienia i przedłożenia odpowiedniego wniosku, się ziściły, i iżby szkoła wydziałowa żeńska, chociaż przy znacznej ofercie ze strony kraju, w Kołomyi, jak najrychlej powstać mogła, komisya szkolna sądzi, iż, gdyby miasto Kołomyja przyjęć chciało na siebie oprócz ofiarowanych 500 zł., jeszcze 700 zł., tak, iżby z funduszu krajowego do pokrycia pozostała kwota 2000 zł., to przez wzgląd na ważny cel, jaki szkoła powyższa w Kołomyi ma do spełnienia, możnaby do jej utworzenia przystąpić.

Na podstawie powyższych wywodów komisya szkolna wnosi:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby podjął na nowo rokowania z gminą miasta Kołomyi celem przyjęcia oprócz ofiarowanych 500 zł. jeszcze, co najmniej, kwoty 700 zł. na pokrycie zwiększonych kosztów na utrzymanie mającej się tam utworzyć 8-klasowej szkoły wydziałowej żeńskiej i żeby w tym przedmiocie zdał sprawę na najbliższej sesji sejmowej.

Lwów dnia 9. listopada 1889.

Przewodniczący :

Czartoryski w. r.

Sprawozdawca :

Zoll w. r.